

Primjena modela „obrnute učionice“ u online nastavi povećava kvalitetu znanja i rezultate na ispitu

Dora Brauneger, Mirza Žižak

Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu (MEF) je uz nekoliko izuzetaka tijekom protekle akademske godine svu svoju predkliničku nastavu provodio u online okruženju vlastitog LMS-a. Zahvaljujući Uredu za e-učenje (u nastavku Ured) MEF je u tekuću akademsku godinu ušao dobro pripremljen i s dobrim temeljima kako za unapređenje kvalitete nastave tako i za uvođenje promjena u pedagoško-metodološkom pristupu poučavanja. Naime, svjesni činjenice da bi pedagoški pristup trebao pokretati tehnologiju, a ne obrnuto, Ured je početkom ove akademske godine proveo akciju čiji je cilj bio potaknuti katedre da u nastavni proces uvedu model obrnute učionice (FC - eng. *flipped classroom*). U tu svrhu Ured izrađuje niz video tutorijala o snimanju video predavanja, izradi ishoda učenja, izradi i postavljanju testova za samoprocjenu znanja, postavljanju testova za provjeru znanja sa ili bez nadzora, rad u BBB sustavu kao i niz video tutorijala o aktivnostima u LMSu (poput izrade foruma, zadaća, lekcija i sl.). Brojne katedre su prihvatile predložene promjene pa je tijekom prvih nekoliko mjeseci snimljen izuzetno velik broj video predavanja, postavljen velik broj testova te drugih e-sadržaja i e-materijala.

Imunologija je jedan od predmeta koji je u primjeni novog FC modela napravio najveći iskorak. Svi su nastavnici prihvatili i provodili FC metodu što je u konačnici polučilo izvanredne rezultate kako na povećanju kvalitete znanja studenata tako i na značajno boljim rezultatima na online završnom testu (tri puta više visokih ocjena u usporedbi sa testom u okviru klasične nastave). U okviru predmeta napravili smo dobro uravnoteženu kombinaciju asinkronog i sinkronog rada za svaku nastavnu jedinicu. Kvalitetan rad u BBB videokonferencijskom sustavu, implementiranom u naš LMS sustav, bio bi teško ostvariv da nismo istodobno studente držali stalno angažiranim u LMSu tijekom asinkronog dijela nastave. Tako je svaka je nastavna jedinica pokrivena video predavanjima na koje se nadovezuju druge interaktivne tehnologije e-učenja poput testova za samoprocjenu znanja i forumski rad. Video predavanja su „pokrivala“ dijelove gradiva koji se smatraju teže razumljivim, važnim ili ključnim za samu temu. Svaka je tema pokrivena testovima za samoprocjenu znanja kako bi studenti mogli provjeriti jesu li dobro razumjeli što smo im prezentirali kroz prezentacije, nastavne tekstove i video predavanja. Prema mišljenju većine studenata (73%), mali kratki testovi su izuzetno korisni te ih motiviraju i potiču na stalni angažman u LMSu. Studenti su nerijetko trebali testove riješiti do sinkronog dijela nastave. Time je nastavnicima na početku sinkronog rada bilo omogućeno da vide kolika je pripremljenost studenata za seminar, dok studentima pomagalo da vide koliko su dobro razumjeli obrađeno gradivo. Uvođenjem modela obrnute učionice nastavnici nisu više u sinkronom radu u BBB učionici držali pasivni dio nastave (predavanja) već je oslobođeno vrijeme iskorišteno za veću interaktivnu komunikaciju nastavnika i studenata, za neposredni razgovor sa studentima, pojašnjavanju koncepata koji su u udžbeniku loše objašnjeni, rješavanju problemskih zadataka i razjašnjavanju teme prema ishodima učenja. Upravo ishode učenja većina studenata (71%) posebno ističe u novom modelu nastave smatrajući da im oni pomažu da lakše razumiju što se od njih očekuje da nauče, što je u gradivu bitno te koliko trebaju pojedine teme i naslove detaljno obraditi. Istodobno ti isti ishodi učenja daju smjernice nastavnicima na što trebaju pripaziti prilikom izrade tematskih video predavanja kao i što trebaju biti teme rasprave tijekom sinkronog dijela nastave.

Primjenom nove metode rada zajedno s kvalitetnim nastavnim e-sadržajima i e-materijalima postavljenim u LMS kolegij povećali smo razinu usvojenog znanja što je pozitivno utjecalo na motivaciju studenata i povećanje njihovog angažmana i aktivnosti unutar BBB učionice. Analiza ankete provedene nakon završenog predmeta pokazala je što studenti što misle o novoj metodi rada, koje su prednosti, a koje manjkavosti tog sustava te što bi oni mijenjali u tom novom pristupu rada.

Pokazano je kako se većina studenata (71%) vrlo brzo prilagodila novoj metodi rada, dok se 29% studenata nije moglo prilagoditi novom pristupu u radu. Približno 76% studenata izrazilo zadovoljstvo primjenom modela obrnute učionice. Među najčešće korištene nastavne materijale studenti postavljaju udžbenik (87%), video predavanja (67%), testove za samoprocjenu znanja (29%) te ishode učenja (21%). Približno 67% studenata smatra da je nova metoda rada bolja i kvalitetnija od tradicionalne nastave, dok 68% studenata smatra da je primjena metode obrnute učionice imala pozitivan učinak na pripremu za završni ispit i na konačni rezultat.

U zaključku treba istaknuti kako će se novostvoreni nastavni e-sadržaji moći sjajno iskoristiti i nakon pandemije te će se FC model uhodan tijekom online nastave moći bez većeg problema prenijeti i u klasičnu nastavu u kojoj će BBB učionicu zamijeniti fizička učionica u kojoj se više vremena moći provesti u interakciji sa studentima, problemskom rješavanju zadataka i rješavanju pitanja studenata.